

Rooma waxay Dhidib u Taagtaa Muujintii - Lambarka Saddexaad

*Maraykanka Midoobay iyo Aragtida Nebinimada: Baaq ku saabsan
Daraasad Qoto Dheer iyo Faham Kitaabiga ah*

Jeff Pippenger
2024-07-14

Labadii maqaal ee hore ee ka hadlayay fasiraadda gaarka ah ee ku andacoonaysa in Maraykanka lagu matalay “tuugagga dadkaaga” oo “taagay aragtida” ee ku qoran Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad aayadda afar iyo tobnaad, waxaannu soo xigannay tuduc ka mid ah qoraallada Ellen White oo leh, “Xubnaha kaniisaddu si gaar-gaar ah ayaa loo tijaabin doonaa oo loo caddayn doonaa.” Habkaas caddaynta, tijaabinta, iyo kala soocidda ah, oo lagu matalay Rasuulka Axdiga ee Malaakii cutubka saddexaad isagoo nadiifinaya lacagta iyo dahabka, hadda wuu socdaa. Malaakii cutubka saddexaad wuxuu tilmaamayaa daahirin.

Oo wuxuu u fadhiisan doonaa sida qof qalin sifeeya oo daahiriya; oo wuxuu daahirin doonaa wiilashii Laawi, oo wuxuu u safeeyn doonaa sida dahab iyo qalin, si ay Rabbiga ugu bixiyaan qurbaan xaqnimo ku jiro. Markaas qurbaanii Yahuudah iyo Yeruusaalem Rabbiga wuu u roonaan doonaa, sidii maalmihii hore, iyo sidii sannadihii hore. Malaakii 3:3, 4.

Kuwa ku dheggaan fikradda ah in Maraykanku yahay astaanta dhidibada u taagaysa aragtida ma ay awoodin ama ma ay doonin inay fahmaan in fariintii la furfuray bishii Luulyo ee 2023 ay tahay waxa nadiifiya musharraxiinta ka mid noqon doona boqol iyo afar iyo afartan kun. Sunagogga Kafarna’um dhexdiisa waxaa lagu sii tusaaleeyey nadiifintii ugu dambaysay ee boqol iyo afar iyo afartan kun.

Ciise wuxuu si cad ugu sheegay, “Qaar idinka mid ah ma rumaysna;” isagoo raacinaya, “Sidaa darteed ayaan idiinka idhi, ninna iima iman karo, haddaan Aabbahay siinin.” Wuxuu doonayay inay gartaan in haddii aan iyaga xaggiisa loo soo jiidin, ay taasi tahay maxaa yeelay qalbiyadoodu uma furnayn Ruuxa Quduuska ah. “Ninka dabiiciga ahi ma aqbalo waxyaalaha Ruuxa Ilaah; waayo, nacasnimo bay u yihiin; mana garan karo, maxaa yeelay ruux ahaan baa loo gartaa.” 1 Corinthians 2:14. Waa rumaysadka kan naftu ku aragto ammaanta Ciise. Ammaantani way qarsoon tahay ilaa, iyada oo loo marayo Ruuxa Quduuska ah, rumaysad lagu shido nafta.

“Canaanashada fagaare ee lagu canaantay rumaysadla’aantooda ayaa xertiisii ka sii fogeysay Ciise. Aad bay uga xumaadeen, oo iyagoo doonaya inay Badbaadiyaha dhaawacaan oo ay ku qanciyaan xumaanta Farrisiinta, ayay dhabarka u jeediyeen, oo quudhsasho ayay kaga tageen. Waxay sameeyeen doorashadoodii,—waxay qaateen qaabka dibadda ah iyagoo aan lahayn ruuxa, qolofkii iyagoo aan lahayn xudunta. Go’aankoodii mar dambe dib looma beddelin; waayo, mar dambe lama ay socon Ciise.”

“Kan firdhisuna gacantiisa ku jirtaa, oo si buuxda ayuu u nadiifin doonaa meeshiisa wax lagu tumo, qamadigiisana wuxuu ku ururin doonaa bakhaarka.’ Matayos 3:12. Tani waxay ahayd mid ka mid ah waqtiyadii daahirinta. Erayada runta ah ayaa buunshaha laga kala soocayay qamadiga. Maxaa yeelay waxay aad ugu weynaayeen kibir iyo isxaq-siinnimo oo aanay canaan aqbali karin, aadna dunida u jeclaayeen oo aanay aqbali karin nolol is-hoosaysiin leh, qaar badan ayaa Ciise ka jeestay. Qaar badanina weli sidaas oo kale ayay samaynaayan. Nafaha maanta waa la imtixamayaa sidii xertii ku jirtay sunagogga Kafarna’um loo imtixamay. Marka runta qalbiga la gaadhsiiyo, waxay arkaan in noloshoodu aanay waafaqsanayn doonista Ilaah. Waxay arkaan baahida ay u qabaan isbeddel dhammaystiran oo naftooda ku dhaca; laakiin diyaar uma aha inay qaadaan hawsha is-inkiraadda leh. Sidaas daraaddeed way cadhoodaan marka dembiyadooda la kashifo. Wayna ka tagaan iyagoo ka xumaaday, sidii xertii Ciise uga tageen, iyagoo gunuunacaya, ‘Kanu waa hadal adag; yaa maqli kara?’” The Desire of Ages, 392.

Ereyada “ereyada runta ah” ayaa lagu matalay dahabka iyo lacagta ku jira sawirka Malaakii ee nadiifinta ugu dambaysa ee macbudka ee boqol iyo afartan iyo afarta kun.

Bal eega, waxaan soo diri doonaa rasuulkayga, oo isagu jidka ayuu hortayda ku hagaajin doonaa; oo Rabbiga aad doondoonaaysaan si kedis ah ayuu macbudkiisa u iman doonaa, kaasoo ah rasuulka axdiga, kan aad ku faraxdaan; bal eega, isagu wuu iman doonaa, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay. Laakiin waa ayo kan u adkaysan kara maalinta imaatinkiisa? Oo waa ayo kan istaagi kara markuu muuqdo? Waayo, isagu wuxuu la mid yahay dabka daahiriya biraha, oo wuxuu kaloo la mid yahay saabuunta dhar-dhaqaha. Malaakii 3:1, 2.

Nebiyada oo dhan, oo uu ku jiro Malaakii, waxay tilmaamayaan maalmaha ugu dambeeya. Qormadii ugu horraysay ee taxanahan waxaan ku soo xigannay The 1888 Materials, bogga 403, halkaas oo naloo sheegay: “Kan ku nastaa isagoo ku qanacsan aqoontiisa hadda jirta ee aan kaamilka ahayn ee Qorniinka, isagoo u malaynaya in tani ku filan tahay badbaadadiisa, wuxuu ku nastaa khiyaano dilaa ah. Waxaa jira kuwo badan oo aan si buuxda loogu diyaarin doodaha Qorniinka, si ay u awoodaan inay gartaan qaladka, oo ay cambaareeyaan caado kasta iyo khuraafaad kasta oo run ahaan loo soo gudbiyey.” Kuwa lagu tilmaamay isla tuducaas “ma aha arday dhaw oo Kitaabka Quduuska ah,” kuwaas oo aan “si ujeedo leh u baran” “tuducyada Qorniinka” ee ay ka jiraan “kala duwanaansho aragtiyeed.” Kuwa lala hadlayo “ma akhriyaan Kitaabka Quduuska ah [si ay] naftooda ugu qaataan dhuuxa iyo baruurta. Ma dareemaan inuu yahay codka Ilaah oo iyaga la hadlayo. Laakiin, haddii aynu doonayno inaynu fahanno jidka badbaadada, haddii aynu doonayno inaynu aragno fallaadhaha Qorraxda xaqnimada,” waa inay “Qorniinka u bartaan si ujeedo leh.”

Maqaalkii ugu horreeyey wuxuu aqoonsaday in mid ka mid ah qaybaha tusaalahooda waxsii-sheegista ee qaldan uu yahay tuduca ka imanaya The Great Controversy, kaas oo diiwaangelinaya, “Romanism in the Old World and apostate Protestantism in the New will pursue a similar course toward those who honor all the divine precepts.” The Great Controversy, 615. Fasiraaddooda gaarka ahi waxay ku doodayaan in weedhani ay aqoonsanayso “Romanism” inay tahay taariikh hore, halka “apostate Protestantism” ay tahay dunida casriga ah. Ka dib caddaynta naxwaha ee muujisay in ku-dabbaqidada ay weedhan ku sameeyeen laga maroojiyey macnaheedii

saxda ahaa, ma ay soo bandhigin wax ka-noqosho dadweyne ah oo ku saabsan ku-dabbaqiddaas beenta ah. Xaqiiqdii, waxay xitaa isla tuducii u adeegsadeen inay ku xayeysiyaan kulankoodii xigay ee Zoom. Hase yeeshee waxaa naloo sheegay in “We ought to impress upon all the necessity of inquiring diligently into divine truth, that they may know that they do know what is truth.” Ma jirin wax dadaal ah oo lagu laalayey sheegashadaas beenta ah, taas oo u muuqata inay caddayn u tahay in kuwa faafinaya ku-dabbaqiddaas beenta ahi aanay “inquiring diligently” si ay “know what is truth.”

Tan iyo bilowgii murankan, waxaannu u wajahney sidii wax ka badan oo keliya khilaaf u dhexeeya runta iyo qaladka oo ku saabsan cidda ay matalaan “tuugta dadkaaga,” welina waxaan ku adkaysanayaa mowqifkaas. Qoraalladii ku saabsanaa kitaabka Daanyeel waxay gaadheen heer, lambarka laba boqol, halkaas oo muhiimadda aayadaha saddex iyo tobnaad ilaa shan iyo tobnaad ee Daanyeel kow iyo toban si adag loo soo bandhigay. Aayaduhu waxay matalaan taariikhda laga bilaabo 1989 ilaa sharciga Axadda ee dhowaan imanaya ee ku jira aayadda afartanaad ee Daanyeel kow iyo toban.

Waxaan taariikhdaas u aqoonsannay taariikhda qarsoon ee aayadda afartan. Waxaannu sidoo kale aqoonsannay in marka Sister White ay tidhaahdo, “buuggii la shaabadeeyey ma aha Muujintii, ee waa qaybta wax sii sheegidda Daanyeel ee la xidhiidha maalmaha ugu dambeeya,” in taariikhda qarsoon ee Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad aayadda afartan ay tahay “qaybtaas wax sii sheegidda Daanyeel.” Aayadaha saddex iyo tobnaad ilaa shan iyo tobnaad waxay metelaan runta wax sii sheegidda ee la furay maalmaha ugu dambeeya. Sidaas daraaddeed saddexdaas aayadood waxaa sidoo kale loo metelaa labadaba “Muujintii Ciise Masiix” iyo “Toddobada Onkod” ee ku jira kitaabka Muujintii oo la furo wax yar ka hor xidhitaanka wakhtiga tijaabada. Marka Sister White ay tixraacayso “qaybtaas buugga Daanyeel,” tuduca hadalku ku yaal wuxuu leeyahay:

“Qofna yuusan u malaynin in, maadaama aanay sharxi karin macnaha calaamad kasta oo ku jirta Muujintii, ay wax aan faa’iido lahayn u tahay inay baadhaan kitaabkan iyagoo ku dadaalaya inay gartaan macnaha runta ku dhex jirta. Kan Yooxanaa u muujiyey waxyaalahan qarsoon wuxuu baadhe kasta oo runta si dadaal leh u raadiya siin doonaa dhadhan hore oo waxyaalaha jannada ah. Kuwa qalbiyadoodu u furan yihiin aqbalidda runta waxaa loo suuragelin doonaa inay fahmaan waxbaristiisa, waxaana la siin doonaa barakada loo ballanqaaday kuwa ‘maqla erayada waxesii sheegyadan, oo xajiya waxyaalaha ku qoran dhexdeeda.’”

“Muujintii dhammaan kutubta Kitaabiga ah way ku kulmaan oo ku dhammaadaan. Halkan waxaa yaal dhammaystirka kitaabka Daanyeel. Mid waa wax sii sheegid; kan kalena waa muujin. Kitaabkii la shaabadeeyey ma aha Muujintii, balse waa qaybta wax sii sheegidda Daanyeel ee la xidhiidha maalmaha ugu dambeeya. Malaa’igtii waxay amartay, ‘Laakiinse adigu, Daanyeelow, erayada xidh, oo kitaabka shaabadee ilaa wakhtiga dhammaadka.’ Daanyeel 12:4.” Falimaha Rasuullada, 584, 585.

Ereyga “dhammaystirid” waxa ay ka dhigan tahay in wax loo gaadhsiiyo kaamilnimo. Qaybta kitaabka Daanyeel ee la xidhiidha maalmaha ugu dambeeya, taas oo la furayo wakhtiga dhammaadka, waxa ay kaamil noqotaa marka lagu daro, “xarriiq ka dambaysa xarriiq,” “Muujintii

Ciise Masiix,” iyo “Toddobada Onkod.” Saddexdaas matalaadood ayaa ah fariinta la furay, sidaas darteedna waxa ay matalaan “erayada runta ah” ee loo adeegsado in lagu “daahiriyo” boqol iyo afar iyo afartan kun nadiifinta ugu dambaysa ee macbudka ee Malaakii, sida lagu matalay aayadaha saddex iyo toban ilaa shan iyo toban ee Daanyeel kow iyo toban. Aayadda dhexda ku taallaa waa aayadda lagu matalay muranka hadda taagan, sidaas darteedna waxa ay matalaysaa isla murankii qudhiisa ee ka hor yimid Milleriyiintii taariikhdooda nebiyadeed.

In lagu andacoodo in “tuugagii dadkaaga” ee aayadda afar iyo tobnad ay yihiin Maraykanka, waa isbarbar-dhig qumman oo la mid ah kii Protestant-kii taariikhda Millerite-ku ku andacoonayeen in tuugadu ay matalayeen Antiochus Epiphanes. Murankaasi wuxuu daahirin doonaa wasakhda dahabka iyo lacagta, laakiin arrinta ka sii muhiimsan ayaa ah in muranka loo oggolaaday inuu kuwa uu matalo reer Laawi ee cutubka saddexaad ee Malaakii u horseedo inay si ka qoto dheer sidii hore oo dhan u bartaan Erayga nebinnimada ee Ilaah. “Ninka burushka wasakhda” ee riyadii William Miller ayaa hadda ka xaaqaya qadaadiicda iyo dahabka been-abuurka ah qolka, ka hor hawshiisa dib-u-soo-ururinta dahabka runta ah si uu ugu habeeyo nidaam kaamil ah oo toban jeer ka sii dhalaalaya qorraxda.

Muranka waxaa loo oggolaaday inay dhacdo si loo dhammaystiro isla shaqadaas, waayo waxaa nala wargeliyey in, “Ilaah wuxuu kicin doonaa dadkiisa; haddii habab kale fashilmaan, bidcooyin baa dhexdooda iman doona, kuwaas oo sifayn doona, iyagoo buunshaha ka kala soocaya sarreenka. Rabbigu wuxuu ugu yeedhayaa kulli kuwa eraygiisa rumaysan inay hurdada ka toosaan. Iftiin qaali ah ayaa yimid, oo ku habboon wakhtigan. Waa runta Kitaabka Quduuska ah, oo muujinaysa khataraha innagu soo fool leh. Iftiinkani waa inuu inagu hoggaamiyaa daraasad dadaal badan leh oo Qorniinka ah iyo baadhitaan aad u feejigan oo ku saabsan mawqifyada aynu haysanno. Ilaah wuxuu doonayaa in dhammaan wejiyada iyo mawqifyada runta si buuxda oo adkaysi leh loogu baadho, iyadoo la socota duco iyo soon. Mu’miniintu ma aha inay ku nastaan male-awaal iyo fikrado aan si cad loo qeexin oo ku saabsan waxa runta ka dhigaya.”

“Bidcooyinka” uu isagu oggolaado oo u adeegsado inuu ku toosiyo quduusiintiisa hurda waa “khilaafaadyo duug ah.”

Taariikhda iyo waxsii sheegidda dhexdeeda, Erayga Ilaah wuxuu sawirayaa halganka dheer ee sii socday ee u dhexeeya runta iyo qaladka. Halgankaasu weli wuu socdaa. Waxyaalihii hore u jiray waa la soo celin doonaa. Murannadii hore dib ayaa loo soo nooleyn doonaa, oo aragtiyo cusubna si joogto ah ayay u soo bixi doonaan. Laakiin dadka Ilaah, kuwaas oo rumaysadkooda iyo dhammaystirka waxsii sheegidda kaga qayb qaatay ku dhawaaqidada farriimaha malaa’igta koowaad, labaad, iyo saddexaad, way garanayaan halka ay taagan yihiin. Waxay leeyihiin waayo-aragnimo ka qiimo badan dahab saafi ah. Waxaa la gudboon inay u taagnaadaan si adag sida dhagax weyn, iyagoo bilowgii kalsoonidooda ku haya si aan leexleexad lahayn ilaa ugu dambaysta.” Selected Message, buugga 2, 109.

Muranka ku saabsan “dhacayaasha dadkaaga” waa muran hore oo ka soo jeeda taariikhda Millerite-ka, kaas oo ah “bilowgii kalsoonaantooda” oo lagu amray inay “adkeeyaan ilaa dhammaadka.” “Bilowga” “kalsoonaanta” boqol iyo afartan iyo afar kun waa runta aasaasiga ah ee lagu matalay jaantusyadii hormuudka ee 1843 iyo 1850.

“Cadawgu wuxuu doonayaa inuu maskaxda walaalaheenna iyo walaalaheenna dumarka ah ka leexiyo hawsha diyaarinta dad maalmahan ugu dambeeya istaagi kara. Malo-awaalladiisa khiyaanada ah waxaa loo habeeyey inay maskaxda ka kaxeeyaan khataraha iyo waajibaadyada saacaddan. Wax aan jirin bay ku qiyaasaan iftiinkii Masiixu samada uga yimid inuu Yooxanaa siiyo dadkiisa. Waxay baraan in dhacdooyinka inagu soo fool leh aanay ahayn kuwo muhiimad ku filan leh oo fiiro gaar ah loo yeesho. Waxay buriyaan runta asalkeedu yahay samada, waxayna dadka Ilaah ka dhacaan waayo-aragnimadoodii hore, iyagoo halkii ka siinaya cilmi been ah.”

“Rabbigu wuxuu leeyahay, Jidadka istaaga oo fiiriya, oo weyddiia waddooyinkii hore, meesha jidka wanaagsan ku yaal, oo ku socda.”

“Qofna yuusan doonin inuu rujiyo aasaasyada rumaysadkeenna,—aasaasyadaas oo la dhigay bilowgii hawshayada, iyada oo lagu bartay Erayga si tukasho leh iyo muujin. Aasaasyadaas ayaannu ku dul dhisaynaynay kontonkii sannadood ee u dambeeyey. Dadku waxay malayn karaan inay heleen jid cusub, oo ay dhigi karaan aasaas ka sii xoog badan kan la dhigay. Laakiin tani waa khiyaano weyn. Aasaas kale ninna ma dhigi karo kan la dhigay mooyaane.”

“Waagii hore kuwo badan ayaa ku hawlgalay dhismaha iimaan cusub iyo aasaasidda mabaadi’ cusub. Laakiin intee in le’eg ayuu dhismahoodu sii taagnaa?—Durba wuu dumay; waayo, laguma aasaasin Dhagaxa.”

“Miyaanay xertii hore qasab ku ahayn inay la kulmaan hadallada dadka? Miyaanay qasab ku ahayn inay dhegayaan aragtiyo been ah, dabadeedna, markay wax kasta sameeyeen ka dib, si adkaysi leh u istaagaan iyagoo leh, ‘Aasaas kale ninna ma dhigi karo kaas la dhigay mooyaane?’”

Sidaas daraaddeed waa inaynu bilowgii kalsoonideenna si adag u haysannaa ilaa dhammaadka. Erayo awood leh ayaa Ilaah iyo Masiix ka yimaadeen oo loo soo diray dadkan, iyagoo ka soo saaraya dunida, qodob qodob, una keenaya iftiinka cad ee runta wakhtigan. Bushimo dab quduus ah taabtay ayay addoommada Ilaah ku dhawaaqeen farriinta. Hadalka rabbaaniga ah ayaa shaabaddeeyey xaqiiqnimada runta la ku dhawaaqay. Review and Herald, March 3, 1904.

“Waddooyinkii hore” ee Yeremyaah waa “aasaasyadii la dhigay bilowgii shaqadeenna.” Runahaas waxaa lagu aasaasay “Dhagaxa,” taariikhdii Milleritena runahaas aasaasiga ahi waxay ahaayeen farriintii “runta wakhtigan” ee lagu dhawaaqay sannadihii 1842, 1843, iyo 1844.

“Ilaah ha idinka caawiyo inaad aqbashaan erayadii aan ku hadlay. Kuwa derbiyada Siyoon dushooda ugu taagan sida waardiyayaasha Ilaah ha noqdeen rag awood u leh inay khataraha hortooda ka arkaan dadka, —rag kala garan kara runta iyo qaladka, xaqnimada iyo xaqdarrada.

“Digniintu way timid: Waxba yaan loo oggolaan inay soo gasho oo gilgisha aasaaska rumaysadka aynu ku dul dhisaynay tan iyo markii farriintu timid sannadihii 1842, 1843, iyo 1844. Anigu farriintan waan ku jiray, tan iyo markaasna waxaan dunida horteed ka taagnaa anigoo daacad u ah iftiinkii Ilaah na siiyey. Uma jeedno inaan cagahayaga ka qaadno saldhiggii lagu saaray markii aynu maalinba maalinta ka dambaysa Rabbiga ku doondoonyaynay tukasho kulul, annagoo iftiin doonayna. Ma waxaad u malaynaysaan inaan ka

tegi karo iftiinkii Ilaah i siiyey? Waa inuu ahaadaa sida Dhagaxii Weligiis ah. Isagu wuu i hanuuninayey tan iyo markii la i siiyey. Walaalayaalow iyo walaalahayo, Ilaah wuu nool yahay, wuuna taliyaa, wuuna shaqeeyaa maanta. Gacantiisu waxay saaran tahay giraangirta, oo ku-talogalkiisana wuxuu giraangirta ugu rogayaa si waafaqsan doonistiisa qudheeda. Yaanay dadku isku xidhin dukumenti, iyagoo leh waxa ay samaynayaan iyo waxa aanay samaynayn. Ha isku xidhaan Rabbiga Ilaaha samada. Markaas iftiinka samadu wuxuu ku ifi doonaa macbudka nafta, oo waxaynu arki doonaa badbaadinta Ilaah.” Review and Herald, April 14, 1903.

Farriintii la naadiyey “1842, 1843, iyo 1844” waa farriinta lagu matalay jaantuskii hormuudka ee 1843. Bishii Maay ee 1842, waxaa la daabacay saddex boqol oo jaantus oo 1843 ah. Ellen White iyo hormuudiyiintii dhammaantood waxay ka marag fureen in jaantusku ahaa rumoobidda amarka ku jira Xabaquuq cutubka labaad ee ah in waxyiga la qoro oo looxyada si cad loogu qoro. Isla taariikhdaas gudaheeda waxaa jiray saddex boqol oo wacdiyayaal Milleriyiin ah, taariikhyahannada SDA-na waxay ka marag kacayaan xaqiiqda ah in dhammaantood ay adeegsadeen jaantuskii 1843.

Maxaa ku dhalin kara qof inuu ku andacoodo in aqoonsigii hormuudka ee Rooma sida “tuugada dadkaaga,” sida lagu matalay shaxda, uu khaldan yahay? Maxaa ku dhalin kara qof inuu aqbaloo andacoodkaas? Haddana, maxaa inagu dhalinaya innaga oo ku andacoonna inaynu aqbalno fahamkii hormuudka ee ahaa in Rooma lagu astaan yeelay weedha, “tuugada dadkaaga,” hase yeeshee dhab ahaan aynaan awoodin inaynu fahamkaas nafteena u difaacno?

Maqaalkii ugu horreeyey waxaan soo xiganay tuducan soo socda:

“Si kastaba ha ahaatee heerka horumarka maskaxeed ee aadmigu gaadho, yaanu hal daqiiqo qudha isu malayn in aan loo baahnayn baadhitaan qoto dheer oo joogto ah oo Qorniinka ah si loo helo iftiin ka sii badan. Innaga oo ah qoom ahaan, waxaa naloo yeedhay in mid kastaaba gaar ahaantiis u ahaado arday wax ka barta waxsii sheegista. Waa inaynu si aad u feejigan u dhowrnaa si aynu u garanno fallaadh kasta oo iftiin ah oo Ilaah inoo soo bandhigi doono.” Testimonies, volume 5, 708.

Waxaan ku doodayaa in “iftiinka Ilaah” hadda “na hor dhigayo” uu yahay in aynaan weli si buuxda ugu baraarugin masuuliyaddeenna ah inaan shakhsi ahaan u fahanno shanta iyo tobanka aayadood ee ugu horreeya ee Daanyeel kow iyo toban, iyo in aynaan garan in aayadaha saddex iyo tobaad ilaa shan iyo tobaad ee isla cutubkaas ay metelaan runta fulisa sifaynta ugu dambaysa iyo shaabadaynta boqol iyo afartan iyo afar kun. Haddii aan bidcooyin lagu soo dhex gelin taariikhdan qudheeda, taasu waxay caddayn u ahaan lahayd inaynu si buuxda u soo jeedno. Laakiin murankani wuxuu caddeynayaa wax ka duwan.

Xaqiiqda ah inaan muran iyo kacsanaan ka jirin dadka Ilaah waa inaan loo qaadan caddayn kama dambays ah oo muujinaysa inay si adag ugu dheggaan yihiin caqiidada saxda ah. Waxaa jirta sabab laga cabsado inayan si cad u kala soocayn runta iyo qaladka. Marka aan su’aalo cusub ka dhalan baarista Qorniinka, marka aanu kala duwanaansho aragtiyeed soo bixin oo dadka ku kallifa inay Kitaabka Quduuska ah naftooda u baadhaan si ay u habsadaan inay runta

haystaan, waxaa jiri doona kuwo badan hadda, sidii waayihii hore, ku dhegganaan doona dhaqanka oo caabudi doona iyagoo aan garanayn waxa ay caabudayaan....

“Ilaah wuxuu kicin doonaa dadkiisa; haddii habab kale ay shaqayn waayaan, bidcooyin ayaa dhexdooda soo geli doona, kuwaas oo iyaga kala haadi doona, iyagoo buunshaha ka soocaya sarreenka. Rabbigu wuxuu u yeedhayaa kulli kuwa eraygiisa rumaysan inay hurdada ka toosaan. Iftiin qaali ah ayaa yimid, oo ku habboon wakhtigan. Waa runta Kitaabka Quduuska ah, taas oo muujinaysa khataraha si toos ah noogu soo fool leh. Iftiinkani waa inuu nagu hoggaamiyo daraasad ku dadaal leh oo Qorniinka ah iyo baadhitaan aad u xeeldheer oo ku saabsan mawqifyada aynu hayno. Ilaah wuxuu doonayaa in dhammaan dhinacyada iyo mawqifyada runta si dhammaystiran oo joogto ah loo baadho, iyada oo salaad iyo soon lala jiro. Kuwa rumaystaa ma aha inay ku nastaan mala-awaallo iyo fikrado aan si caddaan ah loo qeexin oo ku saabsan waxa runta ka dhigaya. Rumaysadkoodu waa inuu si adag ugu dhisnaadaa erayga Ilaah, si marka wakhtiga imtixaanku yimaado oo iyaga la hor keeno golayaal si ay uga jawaabaan rumaysadkooda, ay awood ugu yeeshaan inay sabab u bixiyaan rajada ku dhex jirta iyaga, iyagoo leh qabownaan iyo cabsi.”

“Dhaqaajiya, dhaqaajiya, dhaqaajiya. Mawduucyada aynu dunida u soo bandhigno waa inay innaga noo ahaadaan xaqiiqo nool. Waa arrin muhiim ah in marka aynu difaacayno caqidooyinka aynu u aragno qodobbada aasaasiga ah ee rumaysadka, aynaan marnaba isu oggolaan in aynu adeegsanno doodo aan gebi ahaanba sax ahayn.” Testimonies, volume 5, 708.

Markaan u sii soconno tixgelintan ku saabsan kuwii dhacayay dadka Ilaah, waxaannu caddayn doonnaa in doodda ku saabsan aayadda afar iyo tobnad ee Daanyeel kow iyo toban ee u dhexaysay Protestantiyiinta iyo Milleriyiinta ay la mid tahay doodda u dhexaysa fasiraadda cusub ee gaar ahaaneed ee leh in Maraykanka, oo aanay Rooma ahayn, uu aasaaso aragtida. Mawqifka ah in The Great Controversy ay adeegsato oraahda “old world” si ay u tilmaamto taariikh hore waa “male-awaal iyo fikrad aan si fiican loo qeexin,” waana tusaale ka mid ah “dood aan gebi ahaanba sugnayn.”

Kuwa adeegsadey tuducan si ay u taageeraan mala-awaalkooda ah in Milleriyiintu ay ku qaldanaayeen aqoonsiga Rooma inay tahay “kuwa dadkaaga wax dhaca,” waa inay gutaan waajibaadkooda Masiixinnimo oo si cad oo dadweyne ah uga laabtaan sheegashadooda, waayo naxwe ahaan iyo taariikh ahaanba ma istaagi karto. Kuwa dhinacyada ka fadhiya ee murankan daawanaya, idinka waxaa idin saaran masuuliyadda ah inaad si qumman u kala saartaan hadalka runta, waayo waxaa laydiinku yeedhay inaad noqotaan dad si gaar ah u ah ardayda wax sii sheegidda, ee aan ahayn kuwo raaca fikirka nin.

Dadku waxay Qorniinka u qalloociyaan halaaggooda.

Oo u haysta dulqaadka Rabbigeenna inuu yahay badbaado; sida walaalkeenna aan jeclayn Bawlosna, sida ku xusan xigmaddii isaga la siiyey, uu idiinku qoray; sida uu ugu sheegay warqadihiisa oo dhanba, isagoo kaga hadlaya waxyaalahan; kuwaas oo ay ku jiraan waxyaalo qaarkood ay adag tahay in la garto, kuwaas oo kuwa aan aqoonta lahayn oo aan degganayn ay qalloociyaan, sida ay Qorniinnada kale u qalloociyaanna, taasoo u horseedaysa halaaggooda.

Sidaas daraaddeed, gacaliyayaalow, idinkoo waxyaalahan hore u og, iska jira inaan idinna, idinkoo lagu kaxaynayo qaladka kuwa sharcilaawayaasha ah, ka dhacdaan sugnaantiinna. Laakiin ku kora nimcada iyo aqoonta Rabbigeenna iyo Badbaadiyeheenna Ciise Masiix. Isaga ammaanu ha u ahaato imminka iyo weligeedba. Aamiin. 2 Butros 3:15–18.

Butros wuxuu sheegayaa in kuwa “aan aqoonta lahayn oo aan degganayn” ay Qorniinka “u qalloociyaan halaaggooda.” Arrintaas waxaa la waafaqsan digniinaha soo noqnoqda ee Sister White ay inoo jeedisay ee ah inaan nafteena u baranno. Haddii aynaan gudanayn mas’uuliyaddeenna ah inaan noqono ardayda wax sii sheegidda, innaga qudheenna ayaa go’aaminayna halaaggeenna.

Waa tuugta dadkaaga kuwa dhidibada u taaga muujintan, oo Sulaymaanna wuxuu caddeeyaa in meesha aan muujin lahayn ay dadku ku halligmaan.

Meeshii aan waxyi jirin, dadku way halligmaan; laakiinse kii sharciga xajiya, waa barakaysan yahay. Maahmaahyadii 29:18.

Mid ka mid ah qeexitaannada erayga “halaagsamo” waa in qaawan laga dhigo. Meesha ay ka jirto faham khaldan oo ku saabsan aragtida, waxa ay ku salaysan tahay xaqiiqda ah in aan la fahmin astaanta dejisa aragtida, ama si khaldan loo fahmay. In lagu jiro kuwa halaagsama ee digniinta Sulaymaan ku jirta waa in la sugto qaawanaanta ay matalaan La’odikiyaankii afka Rabbiga laga tufayo marka sharciga Axadda ee dhawaan imanaya yimaado. Maxaynu u aqbali lahayn fikrad si khaldan u metelaysa macnaha cad ee hadallada Sister White ee ku saabsan dunidii hore iyo dunida cusub, isla markaana diidaysa aqoonsigii Millerite-ka ee ahaa in Rooma tahay tan dejisa aragtida, taas oo si toos ah loogu matalay jaantuskii 1843, kaas oo metelaya runta aasaasiga ah ee Adventism-ka, oo ah Masiixa, Dhagaxii Weligiis, kaas oo ay matalaan dhammaan tusaalooyinka quduuska ah ee aasaasyadu?

“Laakiin dhisme kasta oo lagu dul taago aasaas kale oo aan ahayn Erayga Ilaah wuu dumi doonaa. Kii, sida Yuhuuddii wakhtigii Masiixa, wax ku dhisa aasaaska fikradaha iyo ra’iyada dadka, iyo hababka iyo xafladaha uu dadku hindisay, ama shuqul kasta oo uu samayn karo isaga oo ka madax-bannaan nimcada Masiixa, wuxuu dhismihiisa dabeecadeed ka taagayaa ciidda guurguurta. Duufaannada kulul ee jirabaaddu waxay xaaqi doonaan aasaaskaas ciideed, oo gurigiisana waxay kaga tegi doonaan burbur ku yaal xeebaha wakhtiga.”

“Sidaas daraaddeed Rabbiga Ilaah ahu wuxuu leeyahay, ... Xukunka waxaan u dhigi doonaa xariiq ahaan, oo xaqnimadana waxaan u dhigi doonaa miisaan bir ah; oo roobdhagaxu wuxuu xaaqi doonaa magangalka beenta, biyuhuna waxay qarqin doonaan meesha lagu dhuunto.” Ishacyaah 28:16, 17.

“Laakiin maanta naxariistu waxay baryaysaa dembilaha. ‘Sida aan noolahay, ayaa Sayidka Rabbiga ahi leeyahay, kuma farxo dhimashada kii shar leh; laakiinse waxaan doonayaa in kii shar leh jidkiisa ka soo noqdo oo noolaado; ka noqda, ka noqda jidadkiinna sharka ah; waayo, bal maxaad u dhimanaysaan?’ Yexesqeel 33:11. Codka maanta la hadlaya kuwa aan toobad keenin waa codka Kan isagoo qalbigiisu murugaysan yahay ku dhawaaqay markii uu arkayay magaalada jacaylkiisa: ‘Yeruusaalemay, Yeruusaalemay, taad nebiyada dishay, oo kuwa lagu

soo dirayna dhagxisay! imisa goor ayaan doonayay inaan carruurtaada isu ururiyo sida digaagaddu ubadkeeda baalasheda hoostooda isugu ururiso, idinkuse ma aydaan doonayn! Bal eega, gurigiinnii waa laydiinkaga tegey cidlo.’ Luukos 13:34, 35, R.V. Yerusaaalem dhaxdeeda, Ciise wuxuu ku arkay astaan dunida diidday oo quudhsatay nimcadiisa. Wuxuu kuu ooyayay adiga, qalbi madax adagow! Xataa markii ilmadii Ciise ku qubatay buurta dusheeda, Yerusaaalem weli way toobad keeni kartay oo ay masiibadeeda kaga baxsan kartay. In yar oo wakhti ah hadiyaddii samadu weli waxay sugaysay inay aqbasho. Sidaas oo kale, qalbiyow, Masiixu weli wuxuu kugula hadlayaa lajjado jacayl leh: ‘Bal eeg, albaabka ayaan taaganahay oo garaacayaa; haddii nin codkayga maqlo oo albaabka furo, waan u geli doonaa isaga, oo waan la cashayn doonaa isaga, isna wuu ila cashayn doonaa aniga.’ ‘Hadda waa wakhtigii la aqbali lahaa; bal eeg, hadda waa maalintii badbaadada.’ Muujintii 3:20; 2 Korintos 6:2.”

“Idinka rajadaada ku tiirsanaya naftiinna, waxaad dul dhisaysaan ciid. Laakiin weli goor ma aha in laga baxsado halaagga soo fool leh. Ka hor intaan duufaantu dillaacin, u carara aasaaska sugan. ‘Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal ogaada, Siyoon waxaan ku dhigayaa dhagax aasaas u ah, dhagax la tijaabiyey, dhagax geeska ah oo qaali ah, oo ah aasaas sugan; kii rumaystana ma degdegi doono.’ ‘I soo eega, oo badbaada, dhulka darafyadiinna oo dhan; waayo, anigu waxaan ahay Ilaah, oo mid kale ma jiro.’ ‘Ha cabsan, waayo, anigu waan kula jiraa; ha qalbi jabin, waayo, anigu waxaan ahay Ilaahaaga; waan ku xoogayn doonaa; haa, waan ku caawin doonaa; haa, waxaan kugu taageeri doonaa gacanta midig ee xaqnimadayda.’ ‘Idinku weligiin ma ceeboobi doontaan, mana wareeri doontaan tan iyo weligeedba.’ Ishacyaah 28:16, R.V.; 45:22; 41:10; 45:17.” Thoughts from the Mount of Blessing, 150–152.

Waxaan daraasaddan ku sii wadi doonaa maqaalka xiga.